

Vergaderjaar 2019–2020

34 919

Defensienota

Nr. 51

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 april 2020

Inleiding

Naar aanleiding van het sluiten van zeven legeringsgebouwen op het Walaardt Sacré Kamp in oktober 2018 en de klachten die via het Interventieteam van Defensie zijn ingediend, heb ik eind 2018 opdracht gegeven tot een inventarisatie van de staat van alle legeringsgebouwen op het gebied van veiligheid en leefklimaat. De jarenlange bezuinigingen en de keuzes die als gevolg daarvan zijn gemaakt, zijn er de oorzaak van dat legeringsgebouwen niet adequaat konden worden onderhouden en niet konden worden voorzien van eigentijdse inrichting.

De uitkomst van de inventarisatie heb ik beschreven in de Kamerbrief Stand van zaken vastgoed Defensie van 25 april 2019 (Kamerstuk 34 919, nr. 35). Tijdens deze inventarisatie zijn geen onveilige situaties aangetroffen die directe sluiting van gebouwen vereisten. Wel is geconstateerd dat voor 218 van de 295 geïnspecteerde gebouwen verbetermaatregelen nodig zijn om de leefbaarheid van deze gebouwen te vergroten:

- 128 gebouwen moeten grondig worden schoongemaakt;
- van 167 gebouwen moet het interieur grondig worden vernieuwd;
- voor 40 gebouwen is (groot) onderhoud aan de binnenzijde nodig;
- voor 40 gebouwen is renovatie of nieuwbouw nodig.

In veel van deze gebouwen is een combinatie van maatregelen nodig.

Over de schoonmaak van de 128 gebouwen bent u reeds geïnformeerd in de brief van 25 april 2019: deze maatregel is uitgevoerd. Voor de overige drie categorieën verbetermaatregelen inzake interieur, (groot) onderhoud en nieuwbouw vervangen is nu het programma *Legering Defensiebreed* opgesteld. Dit programma is verdeeld in drie fasen in de periode van 2020 tot en met 2029. De reden is dat, gezien de omvang van de verbetermaatregelen, in overleg met het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) is gezocht naar een aanpak die haalbaar is in tijd, budget en personele capaciteit bij Defensie, het RVB en bij de marktpartijen. De eerste fase, waar ik u met deze brief over informeer, is gepland van 2020 tot en met 2023. De resterende

behoefte voor de volgende twee fasen, over de periode 2023–2029, wordt nader inhoudelijk en financieel uitgewerkt en in de plannen opgenomen. Als hierover besluiten zijn genomen, wordt u via de reguliere DMP-procedure geïnformeerd.

Omdat tijd, budget en personele capaciteit tot fundamentele keuzes dwingen, wordt met de uitvoering gestart met het verbeteren van de kwaliteit van die legeringsgebouwen waarvan de huidige staat het slechtst is en de knelpunten daarom het meest urgent zijn. Doel van het programma Legering Defensiebreed is een goed leefbare legering te realiseren. Daarnaast zijn andere programma's gaande om de legering en andere gebouwen te laten voldoen aan wet- en regelgeving, met name de projecten Bouwkundige verbetermaatregelen brandveiligheid en Aanpassing vastgoed Defensie die ook in het Defensieprojectenoverzicht (DPO) zijn opgenomen.

De totale aanpak van legeringsgebouwen maakt onderdeel uit van de maatregelen uit het Strategisch Vastgoedplan, waarover ik u op 4 juli 2019 (Kamerstuk 33 763, nr. 151) heb geïnformeerd. In het Strategisch Vastgoedplan is naast de objectgerichte aanpak ook ruimte voor een themagerichte aanpak, zoals het verbeteren van de legering. De validatie van het Strategisch Vastgoedplan neemt meer tijd in beslag dan aanvankelijk voorzien. Ik streef ernaar deze informatie in het tweede kwartaal van dit jaar aan u aan te bieden.

Behoeft fase 1: 2020–2023

In de fase 2020–2023 worden de volgende maatregelen genomen:

- het vervangen van het interieur en de stoffering in 51 gebouwen;
- groot onderhoud aan de binnenzijde van 17 gebouwen;
- nieuwbouw en bijbehorende sloop op de locaties Walaardt Sacré Kamp en Schaarsbergen. In totaal worden op deze locaties negen gebouwen vervangen.

De genoemde 51 gebouwen worden via inbouw pakketten voorzien van nieuwe slaapkamerinterieurs en nieuwe woonkamers.

17 gebouwen krijgen groot onderhoud aan de binnenzijde dat bestaat uit het vervangen van sanitair, het verbeteren van klimaat en ventilatie en de vervanging van plafonds. Waar mogelijk worden ook duurzaamheidsmaatregelen genomen.

Voor de legeringsgebouwen waar het aanpassen van, en groot onderhoud aan, de binnenzijde niet meer mogelijk en/of rendabel is, wordt overgegaan tot nieuwbouw en de sloop van de huidige gebouwen. Tijdens deze eerste fase wordt op het Walaardt Sacré Kamp en Schaarsbergen nieuwbouw voorzien ter vervanging van de huidige negen gebouwen. Voor nieuwbouw volgt Defensie overeenkomstig het Bouwbesluit de norm Bijna Energie Neutraal Gebouw.

Voor een deel van de werkzaamheden, met name voor de vernieuwing van interieurs en het groot onderhoud, wordt gebruik gemaakt van bestaande raamcontracten bij Defensie en het Rijksvastgoedbedrijf. De nieuwbouw zal worden aanbesteed. De ervaringen die worden opgedaan in de eerste fase van het programma met betrekking tot aspecten als aanbesteding, contractvorming en uitvoering worden benut als leer- en verbeterpunten in de volgende twee fasen.

Financiële aspecten

Voor deze fase is in de defensiebegroting voor de jaren 2020 tot en met 2023 € 125 miljoen opgenomen. De investering komt ten laste van het investeringsbudget van Defensie.

Resterende behoefte voor volgende fasen van *Legering Defensiebreed*

- van de 167 gebouwen waarvan het interieur grondig moet worden vernieuwd, worden in deze fase 51 gebouwen aangepakt. Voor de volgende fasen resteren nog 116 gebouwen;
- voor 40 gebouwen is (groot) onderhoud aan de binnenzijde nodig. 17 gebouwen krijgen in deze fase (groot) onderhoud. Voor de volgende fasen resteren 23 gebouwen;
- voor 40 gebouwen is renovatie of nieuwbouw nodig. In deze fase worden 9 gebouwen vervangen. Voor de volgende fasen resteren 31 gebouwen.

Vooruitblik

Ik ben voornemens om het Defensie Ondersteuningscommando te mandateren om het programma voor deze fase uit te voeren. Het Defensie Ondersteunings-commando zal het RVB opdracht geven om de werkzaamheden voor te bereiden en via raamcontracten en aanbesteding in opdracht te geven.

De Kamer zal over de voortgang van dit project worden geïnformeerd via de begroting, het departementaal jaarverslag en het Defensie Projecten Overzicht.

Kwalitatief goede legering is van belang om een veilig en verantwoord leefklimaat aan onze medewerkers te bieden. Gelet op de grote achterstanden in het vastgoed zal dat stapsgewijs plaatsvinden. Het programma Legering Defensiebreed fase 1 is hierin weer een stap, waarmee direct een start kan worden gemaakt.

Ik realiseer me dat de beperkende maatregelen in de aanpak van COVID-19 ook invloed hebben op uw parlementaire agenda, maar zou u toch willen verzoeken. de mogelijkheden van een spoedige behandeling van deze brief te bezien, zodat er snel een start kan worden gemaakt met de aanpak van de legering fase 1. Dit in het belang van ons personeel.

De Staatssecretaris van Defensie,
B. Visser